

MAURI RATILAINEN/COM.PIC

KUKA?

Anja Snellman

- Helsingiläinen kirjailija, toimittaja ja terapeutti.
- Julkaissut 23 romaania, kolme runokokoelmaa, näytelmiä ja elokuvakäsikirjoituksia.
- Toimittaa Arka paikka -keskusteluohjelmaa Helsingin Sanomien HSTV-kanavalla ja työskentelee terapeutina Psykoterapiakeskus Vastamossa ja Helsingin Diakonissalaitoksen päihdekllinikalla.

ERITYISHERKKYYS

- Käsitteen erityisherkkä (highly sensitive person, HSP) on kehittänyt psykoterapeutti Elaine Aron, joka on tutkinut erityisherkkyyttä 1990-luvulta.

”Erityisherkkyyks on ominaisuus, jota useimmiten yrittää piilotella.”

ANJA SNELLMAN
kirjailija, terapeutti

– ERITYISHERKKYYS on synnynnäinen neurologinen ominaisuus, temperamenttipiirre. Erityisherkkyyden tunnistaminen on aina hyödyllinen asia, sanoo Anja Snellman.

tu ja asiasta keskustellaan myös ammattiireissä paljon, sanoo Snellman.

Hän muistuttaa, että vaikka erityisherkkyyks on ominaisuus, se saattaa löytyä myös psykiatristen diagnoosien, kuten paniikkihäiriöiden, masennuksen, kaksisuuntaisen mielialahäiriön, työuupumuksen tai päihteenkäytön taustalta.

– Koska erityisherkkyyks voi pahimmillaan invalidisoida elämää, sen ”tunnistaminen” voi olla varsin merkittävää. Erityisherkkä saattaa vertaistuen tai sopivan terapian avulla saada voimavaroja normaalimpaan elämään, Snellman sanoo.

MITÄ HYÖTYÄ ihmiselle on ominaisuuksiensa määrittelyistä?

– Minulle erityisherkkyyden tunnistaminen on ollut käänntekevä kokemus. Olen vihdoinkin saanut ikään kuin luvan olla juuri tällainen kuin olen. Olen myös ymmärtänyt perhettäni, perheenjäseneni ominaisuuksia ja käyttäytymistä uusin silmin, Anja Snellman sanoo.

Onko psykologian ja muiden ihmistieteiden maailmassa mitään

pysyvää?

– Ihmisen mieli. Jotkut puhuvat sielusta, Snellman sanoo.

Olet julkaissut 23 romaania, kolme runokokoelmaa sekä näytelmiä ja elokuvakäsikirjoituksia. Mikä sinusta on kirjailijan tehtävä?

– Sanataiteilija ja tarinankertoja.

KIRJAILIJAN JA toimittajan työn ohella Snellman toimii nykyään terapeutina Psykoterapiakeskus Vastamossa ja Helsingin Diakonissalaitoksen päihdekllinikalla.

Tämä haastattelu tehtiin sähköpostitse.

Kysymykseeni, miksi en monista myönteisistä testivastauksistani huolimatta tunne olevani erityisherkkä, Anja Snellman vastasi näin:

– Todennäköisesti et ole erityisherkkä. Kun en ole jutellut kanssasi, enkä tavannut, en voi olettaa muuta.

Myöhemmin hän laittoi vielä ps-lisäyksen, joka tuntui huojentavalta.

– Haastattelukysymyksiä sävystä voi päätellä, ettet ole erityisherkkä.

Vuosikymmenten pukuloistoa Harjavallassa

Näyttely kertoo, miten itsenäisyyspäivän juhliin pukeuduttiin 1950–1970-luvuilla.

Harri Vallin
Harjavalta

- Emil Cedercreutzin museossa Harjavallassa pääsee kurkistamaan ensi tiistaista lähtien menneiden vuosikymmenten juhlapukeutumiseen yhden naisen kautta. Tämä nainen on Satakunnan lennoston entisen komentajan, eversti **Kalervo Mustosen** vaimo **Helka Mustonen**.

Museon Ilmari-saliin esille tuleva *Juhlan aika – Ilta- ja päiväjuhljen asuja 1950-luvulta 1970-luvulle* -näyttelyyn on koottu yli 30 juhla-asua, joista suurin osa on teetetty itsenäisyyspäivän juhliin. Puvut kuuluvat Helka Mustosen tyttärelle, **Marja Siuran**, yksityiskokoelmaan.

– Niin kauan kuin muistan, lapsesta asti, niin aina on menty upseerikerholle viettämään itsenäisyyspäivän juhlia. Päivällä oli cocktail- ja illalla iltapukujuhlat, Siura kertoo.

SUURIN osa puvuista teetettiin Siuran mukaan Mustosten luotto-ompeilijalta, joka asui ja työskenteli Porin Tiilimäessä.

– Osa vaatteista on valmiina ostettuja ja niistä suurin osa ulkomailta, Pariisista saakka.

Asujen lisäksi näyttelyssä on koruja, laukkuja ja asusteita sa-

MARJA SIURAN kokoelma äitinsä juhlapuvuista on esillä Emil Cedercreutzin museossa avautuvassa näyttelyssä.

malta aikakaudelta sekä Mustosen suvun albumien vanhoja valokuvia, joissa näyttelyn asut esiintyvät.

Näyttelyn järjestäminen on ollut Siuran mukaan suunnitteilla jo parikymmentä vuotta.

– Minulla on ollut täällä käsityönäyttely vuonna 1993 ja äidin posliinimaalausnäyttely vuonna 1995. Silloinen museonjohtaja **Ritva Kava** kysyi minulta, että onko minulla vielä jotain. Sanoin, että äidin iltapuvut. Jo silloin, 20 vuotta sitten, oli puhetta, että tehdään niistä näyttely.

SAMANAIKAISESTI Juhlan aika -näyttelyn kanssa Emil Cedercreutzin museon Hermanalissa avautuu *Tove ja Kari – Ajankuvia* -näyttely. Siinä

kuvan ja sanan taiturit **Tove Jansson** ja **Kari Suomalainen** havainnoivat suomalaista elämänmenoa 1940-luvulta 1990-luvulle.

– Tämä näyttely taustoittaa *Juhlan aika* -näyttelyn aikakausia, kuvailee Harjavallan museotoimenjohtaja **Henry Flinkman**.

Tove ja Kari – Ajankuvia -näyttelyt ovat tuottaneet Tampereen taidemuseo – Pirkanmaan aluetaidemuseo ja Visavuoren museo.

☞ *Juhlan aika – Ilta- ja päiväjuhljen asuja 1950-luvulta 1970-luvulle* ja *Tove ja Kari – Ajankuvia* -näyttelyt Emil Cedercreutzin museossa 24. marraskuuta – 21. helmikuuta.

Mahtiluokan pitsiveistos Raumalle

● **RAUMA.** Parpansalin puisto Rauman keskustassa on saanut järeän luokan alumiinivaijerista nyplättyä pitsitaidetta koristukseksi ja ympäristöelävöittäjäksi. Tänäpäivänä virallisesti julkaistava taideteos on Raumars-taiteilijavierasohjelman tuotantoa.

Ulottuvuuksiltaan teos on noin 11 metriä pitkä ja nelisen metriä leveä, ja laki ulottuu miltei viiden metrin korkeuteen. Teoksen englanninkielinen työnimi on *”Flight of Fancy”*, mikä tarkoittaa suunnitellen kuvitelmien ja mielikuvituksen lentoa.

Pitsiteoksen ovat suunnitelleet ja valmistaneeet arkkitehti **Glenn Messersmith** ja kuvanveistäjä **Suzanne Morlock** Yhdysvalloista sekä raumalainen pitsitaiteilija **Tarmo Thorström**.

Taiteilijat ovat tehneet valmistuksessa tiivistä yhteistyötä Rauman Seudun Katulähtötyksen Valo-pajan opiskelijoiden ja työntekijöiden kanssa. Useat paikalliset yritykset ovat

PITSIKAUPUNKI RAUMA on saanut Parpansalin puistoon Kanalin partaalle kookkaan taideteoksen käyntikorttikseen.

sponsoroinet teoksen valmistusta.

Veistos on vuonna 2012 peruskunnostetun Parpansalin puiston ensimmäinen taideteos. Rauman kaupungin viherhoitojen päällikkö **Kustaa Elsilä** kertoo, että puiston suunniteltu taidepergola jouduttiin jättämään kustannussyistä pois remontista.

Pitsiveistos korjaa tämän

puutteen ja on samalla päänavaus puiston täydentämiseksi julkisilla taideteoksilla. Elsilän mukaan uusia teoksia voidaan harkita, kunhan mielenkiintoisia ideoita vain löytyy.

☞ *Flight of Fancy* -pitsiveiston julkistustilaisuus 21.11. klo 12.30 Parpansalin puistossa. Samalla paljastetaan teoksen suomenkielinen nimi.

HARRI VALLIN

KARI SUNI/SK